

Toimintakertomus 2019

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto
MTK-Kaakkois-Suomi ry

SISÄLLYSLUETTELO

1. Puheenjohtajan katsaus

2. MTK-Kaakkois-Suomi

- 2.1 Arvot ja toiminta-ajatus
- 2.2 Tietoja toimialueesta
- 2.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa vuonna 2019
- 2.4 Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

- 3.1 Jäsenet
- 3.2 Kunniajäsenet
- 3.3 MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät
- 3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit
 - 3.4.1 Johtokunta
 - 3.4.2 Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat
 - 3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta
 - 3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat
 - 3.4.5 Toimitilat
 - 3.4.6 Toimihenkilöt
 - 3.4.7 Edustajat MTK:ssa
 - 3.4.8 MTK:n valiokunnat
 - 3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

4. Vuoden 2019 toiminta

- 4.1 Edunvalvonta
- 4.2 Koulutukset ja tapahtumat
- 4.3 Kuluttajatyö
- 4.4 Hanketyö
- 4.5 Kannanotot ja tiedotteet
- 4.6 Liiton kokoukset
- 4.7 Johtokunnan toiminta
- 4.8 Edustus toimielimissä ja hankkeissa

5. Maaseutunuoret

6. Sektorikohtaiset katsaukset

- 6.1 Maaseutuyrittäjyys
- 6.2 Peltokasvit
- 6.3 Maito
- 6.4 Liha
- 6.5 Luomu
- 6.6 Ympäristö- ja maapolitiikka
- 6.7 Sosiaalipolitiikka

7. Liiton talous

8. Jäsenpalvelut

9. Liiton johtokunnan 2020 yhteystiedot

1. Puheenjohtajan katsaus

Mennyt vuosi 2019 jäi varmasti monille mieleen täysin käsistä lähteneestä ilmasto- ja hiilikeskustelusta. Varsinkin ilmastonmuutoskeskustelu oli kovasti maataloutta syyllistävää. Keskustelun pääasiallinen anti oli, että ruuantuotanto pilaa ilman, veden ja maaperän. Me viljelijät kuitenkin tiedämme, että näin ei tilanne ole Suomessa ollut ikinä. Suomalainen tuotanto on kehittynyt ja kehittyä jatkuvasti ja iso osa kehityksestä vähentää myös ilmastokuormaa.

Suomalainen tuottaja on vähentänyt maan muokkausta, lannoitus on tarkentunut sekä teknisesti, että määrällisesti, kasvilajivalikoima on laajentunut. Edellä mainituista toimista johtuen hehtaarisadot nousevat koko ajan, jolloin kuorma ympäristöllekin pienenee tuotettua yksikköä kohti. Eläinten ruokinta on ottanut isoja harppauksia eteenpäin, pienemmällä määrällä saadaan enemmän kiloja. Kaikki edellä mainitut asiat ovat osa siitä työstä, mitä tiloilla tehdään ympäristön hyväksi. Hiilineutraali tuotanto varsinkin maidon ja lihan kohdalla on ihan toteuttamiskelpoinen tavoite. Kasvinviljelyn kohdalla siinä on omat haasteensa, mutta sitä kohti tiloilla mennään.

Jos halutaan, että Suomi on hiilineutraali, ei voida unohtaa suomalaista ruuantuotantoa. Nurmiviljelyyn isolta osin perustuva nautakarjalous on merkittävässä osassa matkalla kohti hiilineutraaliutta. Pellot tuottaessaan korkeita nurmisatoja, sitovat runsaasti hiiltä. Juuristossa oleva hiili jää maaperään ja siten myös parantaa pellon kasvukuntoa. Liikenne ja energiantuotanto on tällä hetkellä suurimmat hiilipäästöjen aiheuttajat. Mutta ainoat tuotannonalat mitkä sitovat hiiltä on maa- ja metsätalous. Tiloilla ilmastokeskustelu koettiin raskaana syyttävän sävyn takia. Tiloilla edelleen jatkuva taloudellinen ahdinko ei mahdollista kovin suuria investointeja, vaikka haluja niihin olisi. Tuottajahinnat ovat edelleen liian alhaalla tuotantokustannuksiin verrattuna.

MTK:ssa on jo muutaman vuoden jatkunut järjestöuudistus. MTK:n lakipalvelut on saanut uutta toimintatapaa, koulutusta kehitetään paremmin nykytarpeita vastaavaksi ja viestintää parannetaan entisestään. Jäsenille eniten järjestöuudistuksesta näkyy jäsenmaksujärjestelmän uudistus. Viime vuonna MTK:n valtuuskunta pääsi sopuun jäsenmaksun keräämisperusteista, miten jäsenmaksu ja kaantuu maatalouden ja metsätalouden kesken. Lisäksi perusperiaatteet jäsenmaksumallista on sovittu. Tälle vuodelle sovittaviksi jää tarkemmat jäsenmaksuperusteet ja eurot. Suurin muutos on se, että osan tilakohtaisesta jäsenmaksusta päättää MTK:n valtuuskunta. Yhdistyksissä päätetään se osa jäsenmaksusta, mikä jää kokonaisuudessaan yhdistyksen käyttöön. Näin taloudellinen vastuu jäsenyyksistä jakautuu yhdistyksen, liiton ja keskusliiton kesken.

Tämän vuoden iso ponnistus on uuden jäsenpalvelurekisterin saattaminen siihen kuntoon, että jäsenien tiedot ovat ajan tasalla ja ensi vuonna uusi järjestelmä saadaan käyttöön. Siinä myös yhdistyksillä on iso rooli. Tietojen päivitys nyt helpottaa tulevaisuudessa tietojen päivitystä ja varmistaa jäsenille hyvän palvelun ja jäsenetujen hyödyntämismahdollisuuden.

Liiton henkilöstössä on jälleen tapahtunut muutoksia. Määräaikaisena työntekijänä liitossa ollut Eija Nopanen jäi pois liitosta ja uutena henkilönä aloitti Roosa Heikura. Kiitos Eija näistä vuosista MTK-Kaakkois-Suomen palveluksessa.

Kiitos kaikille jäsenille mukanaolosta MTK:n toiminnassa. Vain yhdessä voimme vaikuttaa alaamme positiivisesti ja viedä maa- ja metsätaloutta eteenpäin.

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1 Arvot ja toiminta-ajatus

Liiton toiminnan arvot

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto, MTK-Kaakkois-Suomi ry, toimii alueellaan jäsentensä, maa- ja metsätaloustuottajien sekä maaseutuyrittäjien, etujen valvojana ja puolentpitäjänä.

Liiton toiminnalle on hyväksytty seuraavat arvot:

- Maahenki
- Asiantuntevuus
- Tulevaisuushakuisuus
- Sisäinen tasa-arvo

Liiton toiminta-ajatus

MTK-Kaakkois-Suomen tehtävänä on turvata jäsentensä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä kehittää niitä.

Liitto vaikuttaa alueellisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kunta-, maakunta- ja valtakunnan tasolla tehtäviin päätöksiin. Liiton tavoitteena on taata jäsenille tasavertaiset toimintamahdollisuudet.

2.2 Tietoja toimialueesta

Liiton toimialue kattaa Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Tämän lisäksi liiton toimialueeseen kuuluu osia Etelä-Savon ja Uudenmaan maakunnista.

Kymenlaakson maakunnan maapinta-ala on 5.148 km², asukasluku vuoden 2019 alussa 173 388 henkeä ja asukastiheys n. 34 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus). Kymenlaakson maakunnassa on kolme kaupunkia: Kouvola, Kotka ja Hamina.

Etelä-Karjalan maakunnan maapinta-ala on 5.328 km². Asukasluku Etelä-Karjalassa oli vuoden 2019 alussa 128756 henkeä ja asukastiheys n. 24 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus). Vertailun vuoksi todettakoon, että koko Suomen asukastiheys on n. 14 asukasta neliökilometrillä. Etelä-Karjalassa on kaksi kaupunkia: Lappeenranta ja Imatra.

MTK-Kaakkois-Suomi toimii 18 kunnan alueella: Kouvola, Iitti, Pyhtää, Loviisa, Kotka, Hamina, Viro-lahti, Miehikkälä, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Suomenniemi/Mikkeli, Lappeenranta, Taipalsaari, Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi ja Parikkala.

Lähde: Tilastokeskus https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html

2.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa vuonna 2019

Kaakkois-Suomen maatalojen lukumäärä on vähenevä. Luonnonvarakeskuksen (Luke) vuoden 2019 ennakoarvion mukaan tiloja on 2893 kpl ja käytössä olevaa maatalousmaata 136.410 ha eli keskimäärin 47,10 ha/tila.

Viljan viljely	Muu kasvin viljely	Kasvi huone tuotanto	Avo maan tuotanto	Maidon tuotanto	Naudan liha	Muu nauta karja	Sika	Siipi karja	Muu laidun karja	Sekamuotoinen tuotanto
1159	932	36	61	284	120	19	11	3	156	112

lähde: LUKE Tilastotietokanta <https://statdb.luke.fi/>

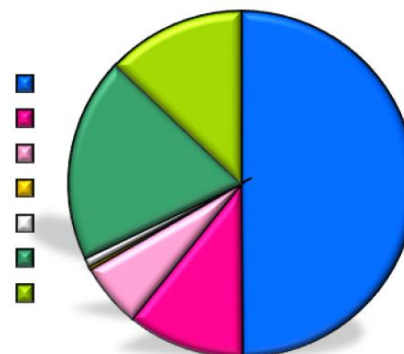
2.4 Maatalojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

Kaakkois-Suomessa maatalouden myyntituloista maidon ja viljan merkitys on suurempi kuin maassa keskimäärin.

MAATALOUDEN MYYNTITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä 75,88 milj. € (-1 %) *

	Tiloja**	%	milj. €
MAITO	326	50	37,84
NAUDANLIHA	144	11	8,33
SIANLIHA	31	6	4,51
MUU LIHA	142	0	0,26
KANANMUNAT	5	1	0,60
VILJAT	1 902	19	14,53
MUUT KASVIT	593	13	9,82
yhteensä	3 143		

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosuunnan mukaan

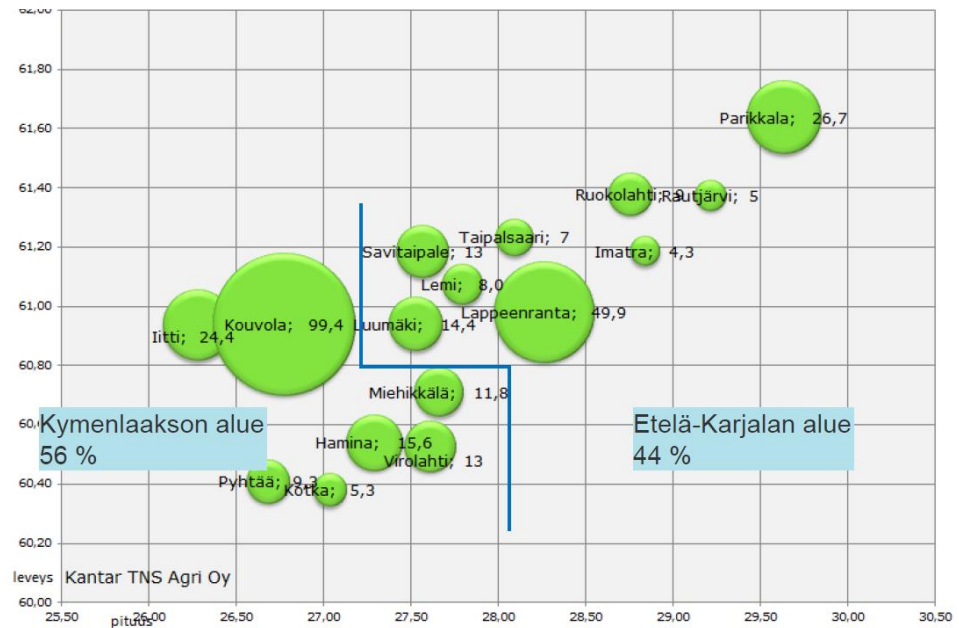
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

Lähde: Kantar TNS Agri Oy -Maatalojenkehitysnäkymät 2025 Kaakkois-Suomessa

Kaakkois-Suomessa maatalouden tulovirta oli vuonna 2019 noin 316 milj. euroa, eli noin 5 % koko maan maatalouden tuloista. Alla kuntakohtaiset luvut.

SISÄLTÄÄ:

Myyntitulot
Tuet
Metsätulot
Sivuvuodot

Lähde: Kantar TNS Agri Oy -Maatilojenkehitysnäkymät 2025 Kaakkois-Suomessa

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1 Jäsenet

Kertomusvuoden ajan liiton jäsenenä on ollut 18 maataloustuottajain yhdistystä.

Lisäksi Etelä-Karjalan Osuuspankki, LähiTapiola, Lihakunta, LSO-osuuskunta, ProAgria Etelä-Suomi, Tuottajain Maito, Kymenlaakson Lihanautakerho, Kymenlaakson kasvinviljelijät sekä Kaakon ja Kymenlaakson metsänhoitoyhdistykset ovat liiton yhteisöjäseniä.

3.2 Kunniajäsenet

Liiton kunniajäseniä ovat seuraavat henkilöt:

maanviljelijä *Viljo Mattinen*
 maanviljelijä *Ossi Illukka*
 maanviljelijä *Kyösti Harju*
 maanviljelijä *Reino Parkko*
 maanviljelijä *Juha Saikko*

3.3 MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät

MTK-yhdistysten jäsenmäärä on toimintavuotena pienentynyt keskimäärin noin kolmella prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Seuraavassa taulukossa näkyy yhdistyskohtainen jäsenkehitys.

Yhdistys	Jäseniä 2019/2018	Yhdistys	Jäseniä 2019/2018
Anjalankoski	761/790	Parikkalan seutu	464/492
Elimäki	519/524	Ruotsinpyhtää	132/135
Iitti	393/410	Savitaipale	316/324
Jaala-Kuusankoski	307/307	Suomenniemi	63/61
Joutseno	371/390	Taipalsaari	213/212
Kaakko	1175/1205	Valkeala	563/600
Kymi-Pyhtää	295/305	Vuoksi	436/497
Lappee	683/711		
Lappeenranta	41/44		
Lemi	213/223		
Luumäki	283/293		
YHTEENSÄ		7228/7505 (-3,7 %)	

3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1 Johtokunta

Toimintavuoden liiton johtokunnan jäsenet ja heidän yhteystietonsa olivat seuraavat:

Matti Seitsonen	puheenjohtaja	0500 753 763
Janne Kainulainen	varapuheenjohtaja	050 309 4865
Juuso Ahvonen	jäsen	050 505 5008
Aleksi Kivelä	jäsen	040 755 0413
Kari Klaavu	jäsen	0400 983 554
Juha Muuronen	jäsen, maaseutunuorten edustaja	040 507 8341
Rauno Pekkola	jäsen	040 701 4226
Helena Pesonen	jäsen, MTK:n valtuuskunnan jäsen	040 7602735
Antti Särkkä	jäsen	050 356 6997
Riitta Torikka	jäsen	050 541 0411

MTK:n valtuuskunnan jäsenet:

Petri Hovi	MTK:n valtuuskunnan jäsen	0400 759 625
Helena Pesonen	MTK:n valtuuskunnan jäsen	040 760 2735
Ville Savelainen	MTK:n valtuuskunnan jäsen	0400 754 514
Jouni Aalto	MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	050 527 8670
Juha Kuokka	MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	040 588 1549

3.4.2 Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat

MTK-Kaakkois-Suomi oli toimintavuonna mukana MTK-Hämeen, MTK-Uusimaan sekä NSP:n (Nylands Svenska Producentförbund) kanssa yhteisissä valiokunnissa seuraavasti:

Lihavaliokunta (yhteisvaliokunta Varsinais-Suomi-Satakunta-Pirkanmaa (VarSatPir) kanssa):

Janne Kainulainen	Parikkala
Ville Savelainen	Iitti

Luomuväliokunta

Mika Ala-Outinen	Savitaipale
Rauno Pekkola	Ruotsinpyhtää

Maitoväliokunta (yhteisvaliokunta VarSatPir kanssa):

Alexi Kivelä	Kaakko
Riitta Torikka	Valkeala

Hyvinvointiväliokunta

Helena Pesonen	Vuoksi
Riitta Torikka	Valkeala

Verovaliokunta

Pekka Vihtonen	Lappee
Matti Ahvonen	Joutseno

Peltokasvivaliokunta (yhteisvaliokunta VarSatPir kanssa):

Pekka Helkala	Lappee
Juha Muuronen	Kaakko

-toimivat myös viljakaupan tarkkailijoina

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Antti Suonio	Lemi
Alexi Kivelä	Kaakko
Jouni Aalto	MHY:n edustaja

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Juuso Ahvonen	Joutseno
Jarmo Rautio	Vuoksi
Pekka Vihtonen	Keskusliiton valiokunnan jäsen

Jäsenpalveluväliokunta

Kari Klaavu	Kymi-Pyhtää
Matti Seitsonen	Anjalankoski
Annikka Kimmo	MHY:n edustaja

Erikoiskasvivaliokunta

Susanna Suonio	Lemi
Esa Vigren	Valkeala

Alueellinen metsävaliokunta

MTK-yhdistysten edustajat

Rauno Pekkola	Ruotsinpyhtää
Matti Seitsonen	Anjalankoski
Antti Särkkä	Suomenniemi
Riitta Torikka	Valkeala

Metsänhoitoyhdistysten edustajat

Eero Kivistö	MHY Kymenlaakso
Jouni Muukka	MHY Mänty-Saimaa
Timo Partinen	MHY Etelä-Karjala
Vesa Tylli	MHY Kaakko
Anukka Kimmo	MTK:n metsäjohtokunnan jäsen, 2. puheenjohtaja

3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

Toimintavuonna 2019 nuorten valiokunnan jäsenet olivat tuottajayhdistyksittäin seuraavat:

yhdistys	jäsen	varajäsen
Anjalankoski	Anni Villikka	Tiina Ihalainen
Elimäki	Mia Ylä-Outinen	Susanna Jukkara
Iitti	Veli-Matti Tuomala	Tero Ampuja
Jaala-Kuusankoski	Janne Rouhiainen	Harri Matikainen
Joutseno	Heikki Pukero	Risto Sepponen
Kymi-Pyhtää	Jouni Vilola	Ville Simola ja Tuomas Mattila
Kaakko	Juha Muuronen	Tuomas Kivelä
Lappee	Pekka Helkala	Aki Autio
Lemi	Antti Karhu	Henri Tuuliainen
Luumäki	Anni Simola	Timo Töyrylä
Parikkala	Aki Makkonen	Janne Kainulainen
Savitaipale	Anna-Kaisa Kouvo	Juho Lapatto
Suomenniemi	Tomi Punkka	ei varaedustajaa
Taipalsaari	Jouni Kivistö	Simo Vitikainen
Valkeala	Tommi Hasu	Heini Peräkylä
Vuoksi	Juho Tuuha	Henri Vento

Ei edustajaa: Ruotsinpyhtää

3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat

Liiton tilintarkastajana toimi vuonna 2019 tilintarkastusyhteisö KPMG, toiminnantarkastajana vuonna 2019 toimi maatalousyrittäjä Juhani Laihia.

3.4.5 Toimitilat

MTK-Kaakkois-Suomella on toimistot Kouvolassa Maa- ja Metsätalossa osoitteessa Hovioikeudenkatu 16 sekä Lappeenrannassa Viljelystalossa osoitteessa Pormestarinkatu 6 B. Toimistotiloja ovat käyttäneet viljelijäasiakaskäynteihin myös Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA:n asiamiehet sekä Lappeenrannassa että Kouvolassa. Lisäksi MTK metsälinjan aluepäälliköllä on toimitila Kouvolan toimistolla.

3.4.6 Toimihenkilöt

Liiton toimihenkilöt vuonna 2019 olivat:

Toiminnanjohtaja Tuula Dahlman
Asiantuntija Roosa Heikura, 14.10.2019 alkaen
Kenttäpäällikkö Eeva Saarikorpi
Ma. kenttäpäällikkö Eija Nopanen, 1.1.-31.12.2019

Virtaa viljelijälle -hanke: hankepäällikkö Anni Kekki, 1.1.-30.3.2019

3.4.7 Edustajat MTK:ssa

Toimintavuonna 2019 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valtuuskunnassa:

Matti Seitsonen, liiton puheenjohtaja, Anjalankoski
Petri Hovi, Lappee
Helena Pesonen, Vuoksi
Ville Savelainen, Iitti

3.4.8 MTK:n valiokunnat

Toimintavuonna 2019 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valiokunnissa:

Jäsenpalveluvaliokunta:
Matti Seitsonen
Annukka Kimmo

Erikoiskasvivaliokunta:
Perunaverkosto
Susanna Suonio, varapj.

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta:
Aleksi Kivelä, varajäsen
Jouni Aalto, MHY Kymenlaakso, varajäsen

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta:
Pekka Vihtonen

Nuorten valiokunta:
Aki Makkonen

3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

Tuottajayhdistysten hallinnossa ovat toimineet yhdistyksittäin seuraavat henkilöt:

	<u>Puheenjohtaja</u>	<u>Sihteeri</u>
<u>Anjalankoski</u>	Heini Mäkelä	Sanna Seitsonen
<u>Elimäki</u>	Jarno Sakkara	Raija Mettälä
<u>litti</u>	Tero Kiviaho	Anu Soikkeli
<u>Jaala-Kuusankoski</u>	Leena Väärälä-Vesa	Tapani Mikkola
<u>Joutseno</u>	Pasi Parvinen	Kari Pettinen
<u>Kymi-Pyhtää</u>	Olli Marttila	Timo Vanhala
<u>Lappee</u>	Pekka Helkala	Hanna Puolakka
<u>Lappeenranta</u>	Jari Makkonen	Eeva Saarikorpi
<u>Lemi</u>	Henri Tuuliainen	Anu Helkala
<u>Luumäki</u>	Anni Simola	Jarmo Strandman
<u>Kaakko</u>	Aleksi Kivelä	Maria Heinvoio
<u>Parikkalan seutu</u>	Aki Makkonen	Mia Saukkonen
<u>Ruotsinpyhtää</u>	Rauno Pekkola	Jukka Penttilä
<u>Savitaipale</u>	Jouni Muukka	Juho Lapatto
<u>Suomenniemi</u>	Jussi Karhula	Pekka Halinen
<u>Taipalsaari</u>	Ilpo Kolhonen	Sari Kantonen
<u>Valkeala</u>	Esa Seppälä	Matti Koussa
<u>Vuoksi</u>	Heikki Liukkonen	Minna Nikko

4. Vuoden 2019 toiminta

4.1 Edunvalvonta

Uuden lainsäädännön valmisteluissa aktiivisesti mukana

Eläinsuojelulaki ja lomituslainsäädäntö

Suomen hallituksen erottua toimintavuoden keväällä mm. eläinsuojelua sekä lomitusta koskevat lait jäivät kesken. MTK-Kaakkois-Suomi on jo aiemmin antanut oman lausuntonsa maa- ja metsätalousministeriölle, ja seuraa lain etenemistä. Erityisesti eläinten itseisarvo, parsinavetat ja vapaa porsitus ovat nousseet esille eläinten hyvinvointilain valmisteluissa.

Nykyhallituksen hallitusohjelmassa lomituksesta todetaan, että lomituslainsäädäntö uudistetaan. Todennäköisesti uudistus toteutetaan kaksivaiheisesti: ensimmäisessä vaiheessa viedään lainsäädäntöön sekä EU:n valtioneuvoston lainsäädännöstä johtuvat että kansallisesta näkökulmasta tarpeelliset muutokset. Toisessa vaiheessa ovat maatalousyrittäjien lomituspalveluiden organisointiin liittyvät muutokset. Vuodenvaihteessa liitto antoi lausunnon lomitukseen ja paikallisyksiköiden tulevaisuudesta Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melalle. Liitto korosti kirjeessään erityisesti lomitukseen saatavuutta ja toimivuutta sekä lomittajien ammattitaidon merkitystä.

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus etenee. Liitto antoi ympäristöministeriölle kannanotton uutta alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskeviin pykäläluonnoksiin syksyllä. Siinä korostettiin maakuntakaavan yleispiirteisyyttä suunnittelussa; maakuntakaavassa ei ole tarkoituksenmukaista antaa suojelumääräyksiä. Lakiin tulee kirjata selkeästi korvausvelvoite: miten varmistetaan asianmukaiset korvaukset tilanteessa, jossa rajoituksia tulisi.

MTK-Kaakkois-Suomi osallistui myös Kuntaliiton ja Kymenlaakson maakuntaliiton yhteiseen seminaariin, jossa maankäytön ja rakentamisen kehittäminen oli esillä.

Maakuntaudistuksen jatko auki

Toimintavuoden keväällä jatkui sote- ja maakuntaudistuksen viimeistely. MTK-Kaakkois-Suomi oli vahvasti valmisteluissa mukana, sillä uusien maakuntien oli määrä päättää lukuisista ruuan, energian ja puun tuotantoon liittyvistä asioista. Kun hallitus keväällä erosi, sote- ja maakuntaudistus kaatui. Nykyhallitus on kuitenkin linjannut hallitusohjelmassaan seuraavaa: 'Päättäneen maakunta- ja soteudistuksen valmistelutyön tuloksia hyödynnetään mahdollisimman laajasti. Valtion, maakuntien liittojen ja kuntien sekä yksityisten toimijoiden ja järjestöjen välisiä yhteistyökokeiluja edistetään vapaaehtoisuuden pohjalta ja niille selvitetään uusia rahoitusmalleja.' Millä aikataululla ja missä muodossa maakuntaudistus mahdollisesti toteutuu, ei ole tiedossa.

Järjestö- ja jäsenmaksu-uudistus eteni

MTK:n valtuuskunta hyväksyi toimintavuonna järjestöuudistukseen liittyvien sääntömuutosten aikataulutuksen. Uusien jäsenpalvelu- ja jäsenetukokonaisuuksien valmistelu eteni keskusliitossa yhteistyössä tuottajaliittojen ja -yhdistysten sekä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Tulevana vuonna jokainen yhdistys ja liitto tekee valtuuskunnan linjausten mukaisesti sääntömuutokset.

Ilmasto- ja ympäristöasiat nousivat tapetille

Hallitusohjelman tavoite 'Ilmastoneutraali Suomi 2035' haastaa kaikki sektorit vähentämään päästöjä, jotta kehitys saadaan vastaamaan kasvihuonekaasujen pitkän aikavälin kokonaispäästövähennystavoitteita. Tämän myötä ilmasto- ja ympäristöasiat nousivat julkiseen keskusteluun, mihin on aktiivisesti osallistuttu yleisökirjoituksilla ja tiedotteilla paikallis- ja maakuntamedioissa. MTK teki ennakkoivasti mm. oman ilmasto-oppaan jo muutamia vuosia sitten. Toimintavuonna käynnistyi erilaisia aluetason hankkeita teemaan liittyen, alla muutama esimerkki.

'YMPÄRISTÖ 2030 – Kouvolan kaupungin ympäristötavoitteet' -ohjelman valmistelu alkoi. MTK-Kaakkois-Suomi antamassaan lausunnossa korosti mm. seuraavaa: kaupungin hankinnoissa tulee jatkossa vaatia elintarvikkeilta samoja korkeita laatuvaatimuksia tuotanto-oloihin liittyen, kuin mitkä koskevat Suomessa tuotettuja elintarvikkeita. Ruuantuotantoa koskevat ympäristö-, eläinsuojelu- ja hyvinvointisäädökset ym. kasvattavat suomalaisten viljelijöiden tuotantokustannuksia, ja antavat siten kilpailuedun ulkomaalaisille tuottajille.

'Hiilineutraali Kymenlaakso 2040' -ohjelman valmistelu alkoi ja siinä liitto ja metsäasiantuntijat olivat vahvasti mukana. Tavoite hiilineutraalista maakunnasta vuonna 2040 on kirjattu Kymenlaakson maakuntaohjelmaan. Ohjelmatyössä kiinnetään huomiota liikenteen, energia- ja teollisuussektorin päästöihin, mutta myös maataloussektorin päästöjen vähentämiseen ja vastaavasti metsien ja maaperän hiilensidonnan lisäämiseen.

Valtakunnallinen Canemure (hiilineutraali Suomi) -hanke laajeni toimintavuonna Etelä-Karjalaan. Canemure on monivuotinen hanke (2018-2024), jota koordinoi Suomen ympäristökeskus (SYKE). SYKE:n mukaan tavoitteena on käytännön ilmastotoimien edistämisen ohella järjestää koulutusta ja luoda yhteistyöverkostoja. Mukana on kymmeniä kuntia ja kunnallisia organisaatioita, tutkimuslaitoksia ja yrityksiä ja budjetista (15,3 M euroa) 9,1 M euroa tulee EU:n Life-ohjelmasta.

Alueellisena hankkeena alkoi 'Hiilineutraali Etelä-Karjala', jonka työskentelyssä ovat mukana liiton ja MTK:n metsäedunvalvonnan edustajat. Hanke järjestää aihealueittain seminaareja ja työpajoja. Etelä-Karjala sai marraskuussa 2019 HINKU -statuksen ja oli silloin Pirkanmaan ohella Suomen ensimmäinen HINKU-maakunta. Tämä tarkoittaa, että maakunta on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosentilla vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Viime kesänä ympäristöministeriö tiedotti, että Etelä-Karjalassa suunnitellaan valtion maille perustettavia luonnonsuojelualueita. Maakuntaan tulisi valtioneuvoston asetuksella seitsemän luonnonsuojelualuetta. Liiton ja MTK:n metsälinjan (Kaakkois-Suomi) ympäristöministeriölle antamassa lausunnossa korostettiin mm. sitä, että luonnonsuojelualueeksi muodostamisesta huolimatta alueilla on voitava jatkossakin harjoittaa mahdollisimman laajasti metsästystä.

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma

Toimintavuonna tehtiin Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma alueen maaseutuohjelmien väliarvioinnin suositusten pohjalta. Tavoitteena on tunnistaa Järvi-Suomen alueelle sopivia toimenpiteitä, jotka liittyvät ravinnekuormitukseen ja vesistöihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä ilmastonmuutokseen ja hiilensidontaan. Ohjelma laadittiin Kaakkois-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen ELY-keskusten toimesta yhdessä alueitten MTK-liittojen kanssa. MTK-Kaakkois-Suomi osallistui työhön aktiivisesti. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma tukee toimenpiteiden vaikuttavuuden parantamista ja ELY-keskusten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimista ohjelmakaudelle 2021-2027.

Alueen omat vaalipaneelit pidettiin

Huhtikuussa pidettiin Suomen eduskuntavaalit. MTK-Kaakkois-Suomi järjesti yhdessä alueen metsänhoitoyhdistysten kanssa kaksi omaa vaalipaneelia, toisen Kymenlaaksossa ja toisen Etelä-Karjalassa. Tilaisuuksiin kutsuttiin kaikkien kuuden suurimman puolueen edustajat. Tilaisuuksissa oli runsas osanotto ja vilkasta keskustelua maa- ja metsätalouden näkymistä sekä ehdokkaiden ajatuksista maaseudun elinkeinoista. Kymenlaakson tilaisuuden veti yhteen maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä ja Etelä-Karjalan vastaavasti maakuntavaltuuston pj., kansanedustaja Ari Torniainen.

Yhteydenpitoa kansanedustajiin jatkettiin

Syyskesällä järjestettiin kansanedustajatapaaminen yhdessä liiton maaseutunuorten kanssa oman vaalipiirin uusille kansanedustajille. Heitä tutustutettiin kaakkoissuomalaisen maa- ja metsätalousyrittäjän arkeen ja kerrottiin samalla ajankohtaisista asioista, joista heidän on työnsä puolesta hyvä tietää. Kohteena oli tällä kertaa Mattisen tila Valkealassa Kouvolassa.

Mainio-lehden Kaakkois-Suomen omaan liittoliitteeseen pyydettiin toimintavuonna jälleen ajankohdainen poliittinen katsaus alueen päättäjältä. Tänä vuonna osion toimitti kansanedustaja Suna Kymäläinen (SDP).

Monipuolista edunvalvontaa Kaakkois-Suomen metsävaliokunnassa

MTK-Kaakkois-Suomen ja alueen metsänhoitoyhdistysten yhteinen metsävaliokunta oli toimintavuonna hyvin aktiivinen. Se käsittelee kokouksissaan laajasti metsä-, ilmasto-, vesistö-, ympäristö-, energia-, kaavoitus- ja tieasioita sekä antoi niistä kannanottoja, lausuntoja ja tiedotteita. Näiden lisäksi hoidettiin esimerkiksi riista-asioita. Alueen villisika-, hirvi-, valkohäntäpeura- ja suurriistan kannat ovat olleet huolestuttavasti nousussa. Esimerkiksi hirvien tavoitekanta on 2,0-3,0 eläintä per tuhat hehtaaria, mutta kanta tällä hetkellä on 3,7. Valiokunnan huolena on riistan aiheuttamien vahinkojen lisääntyminen, tautiriskit, maanomistajien oikeuksien heikkeneminen, riittämättömät korvaustasot ja toisaalta hakemusten vähyyt. Valiokunta totesi keväällä, että Kaakkois-Suomessa on korkeimmat hirvikannat, mutta korvauksia haetaan vähiten, ja kannusti metsän- ja maanomistajia hakemaan korvauksia.

Riista-asioita hoidetaan laajasti paikallisissa riistanhoitoyhdistyksissä, joiden hallituksissa maa- ja metsätalousyrittäjien edustajat ovat mukana. Kaakkois-Suomen alueellisessa riistanneuvostossa MTK-Kaakkois-Suomi on myös edustettuna (Antti Mattila, varalla Vesa Tylli). Toimintavuonna liitto ja MTK:n metsälinja järjestivät jo perinteeksi muodostuneen koulutus- ja neuvottelupäivän riista-asioissa. Tilaisuuteen kutsutaan riistanhoitoyhdistysten hallitusten maanomistajia edustavat jäsenet ja varajäsenet, alueen riistanneuvoston maanomistajien edustajat sekä metsänhoitoyhdistysten riistavastaavat.

4.2. Koulutukset ja tapahtumat

Toimintavuonna järjestettiin lukuisia jäsenkoulutuspäiviä ja osallistuttiin erilaisiin kuluttajatapahtumiin:

Aika	Tapahtuma
7.1.	MTK-Vuoksi 100 vuotta
15.1.	Verokoulutuspäivä, Kouvola

- 18.1. Verokoulutuspäivä, Lappeenranta
- 6.2. Maatilan energiapäivä, Luumäki
- 11.-12.2. Yhdistysten luottamushenkilöiden koulutus, Vierumäki
- 9.3. Myllymäen ulkoilupäivä, Joutseno
- 18.3. Eduskuntavaalipaneeli, Lappeenranta
- 21.3. Eduskuntavaalipaneeli, Kouvola
- 23.3. Hyvinvointipäivä, Lappeenranta
- 27.3. Liiton kevätkokous, Luumäki
- 4.4. Oikeusturvapäivä, Luumäki
- 9.4. Maaseutufoorumi, Kotka
- 27.4. Orastaa! -retki Etelä-Savoon
- 28.6. Tykkimäki-päivä, Kouvola
- 20.7. MTK-Elämäki 100 vuotta
- 20.8. Kansanedustajien tapaaminen, Kouvola
- 23.8. Metsäiltamat, Nutikan lava
- 7.-8.9. Lähiruokamessut, Elimäki
- 7.9. Maaseutumarkkinat, Lappeenranta
- 14.9. Osta tilalta! -päivä, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso
- 22.9. Maaseutumarkkinat, Imatra
- 2.10. Yhdistysten some-koulutus, Lappeenranta
- 15.10. Välitä Viljelijästä -verkostotapaaminen, Lappeenranta
- 16.10. Välitä Viljelijästä -verkostotapaaminen, Kouvola
- 26.10. SPV-tilojen tilaisuus, Kouvola
- 29.10. Yhdistysten luottamushenkilöiden koulutuspäivä, Lappeenranta
- 30.11. Maaseutunuorten pikkujoulut, Kouvola
- 1.12. Eläinten joulu -tapahtuma, Kouvola
- 3.12. Liiton syyskokous, Lappeenranta
- 20.12. Maaseutunuorten joulutulet
- 22.12. Eläinten joulu -tapahtuma, Lappeenranta

4.3. Kuluttajatyö

Maaseudun eri toimijoiden kanssa yhteinen kuluttajatapahtuma, Kymenlaakson perinteinen maaseutufoorumi, järjestettiin huhtikuussa Kotkassa, Merikeskus Vellamossa. Tilaisuudessa pohdittiin muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksia tulevaisuuden ruoantuotannolle.

Lappeenrannan suosituille maaseutumarkkinoille osallistuttiin jälleen syyskuussa. MTK-Kaakkois-Suomen maaseutunuoret olivat siellä jakamassa kuluttajille uutispuuroa, joka teki erittäin hyvin kaupansa. Samalla muistutettiin kuluttajia kotimaisen ruoantuotannon ja elintarvikkeiden alkuperän merkityksestä.

Lähirookamessut Elimäellä järjestettiin myös syyskuussa ja MTK-Kaakkois-Suomi oli osastollaan mukana messuilla. Kuluttajia haastettiin tunnistamaan erilaisten tuotteiden alkuperämerkintöjä.

Liitto järjesti yhteistyössä ProAgria Etelä-Suomen kanssa niin ikään syyskuussa kuluttajille suunnatut ruokaretket Kymenlaaksossa, Kotkan ja Kouvolan seudulla. Kyseessä oli valtakunnallinen Osta tilalta! - tapahtuma ja kuluttajia saatiin kokoon kahden bussillisen verran. Palaute retkistä oli ylen määrin positiivista.

Koululais- ja päiväkotivierailut tiloille jatkuivat vilkkaina. MTK ja MTK-Kaakkois-Suomi tukivat yhdistysten tekemää koululais- ja kuluttajatyötä mm. hankkimalla vierailutiloille ajankohtaista materiaalia liittyen kotimaiseen ruoantuotantoon sekä osallistumalla kuljetusten kustannuksiin. Liiton edustajat olivat tarpeen mukaan myös paikalla tiloilla ottamassa koululaisryhmiä vastaan ja kertomassa maa- ja metsätaloudesta. MTK-Kaakkois-Suomen alueella toteutetaan tilavierailujen lisäksi erilaisia tempauksia, joissa ruuan tie pelloilta pöytään tulee tutuksi.

Vuoden 2019 kuuma puheenaihe maatalousyrittäjän kannalta oli ilmastonmuutos ja maa- ja metsätalouden vaikutus ilmastoon. Liiton edustajat ottivat kantaa mm. radiossa, TV:ssä sekä lehdissä. Mielipidekirjoituksia julkaistiin mm. vesijalanjäljestä ja suomalaisen ruuan ylivertauisuudesta, lihantuotannosta sekä maa- ja metsätaloustuotannon vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen.

4.4 Hanketyö

Virtaa viljelijälle – hankkeen toiminta päättyi MTK-Kaakkois-Suomen hallinnoimana 31.3.2019. Hankepäällikkö Anni Kekki siirtyi Melan palvelukseen ja jatkaa vastaavaa työtä Välitä viljelijästä-projektissa.

Alkuvuoden aikana hankkeessa järjestettiin hyvinvointipäivä viljelijöille Imatran kylpylässä. Hanke järjesti myös Välitä viljelijästä-verkoston tapaamisia ja oli edelleen viljelijöiden käytettävissä haastavissa tilanteissa. Hankkeen tuotoksena syntynyt voimavaratesti on edelleen käytettävissä osoitteessa www.voimavaratesti.fi

4.5 Kannanotot ja tiedotteet

Kannanotto: Lomituspalveluihin saatava tasapuoliset käytännöt

Lausunto Etelä-Karjalaan perustettavista luonnonsuojelualueista

Lausunto Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmaluonnoksesta

Lausunto MTK:n toimintasuunnitelmasta

Kannanotto: Viljelijöiden oikeusturvaloukkaukset peltolohkorekisterin ajantasaistamisessa estettävä

Lausunnot Kymenlaakson maakuntakaava 2040 luonnoksesta ja ehdotuksesta

Lausunto Kouvolan kaupungin ympäristöohjelmasta

Lausunto Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksesta

Lausunto Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotuksesta

Lausunto MTK:n mallisäännöistä

Metsävaliokunnan lausunto Hiilineutraali Kymenlaakso-suunnitelmasta

Lausunto Etelä-Karjalan 2.vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Lausunto Hiilineutraali Kymenlaakso-suunnitelmasta

Kannanotto: Maatalouslomituksessa kehittämisen varaa, mutta myös kiitoksen paikka (yhteistyössä MTK-Uusimaa, MTK-Häme, SLC)

Lausunto Kymenlaakson sähköverkko Oy:n voimajohtohankkeesta (yhteistyössä MTK-Uusimaa, MTK-Häme)

Kannanotto: Suomalainen ruoantuotanto kestää vertailun

Tiedotteet

10.1.2019 MTK-Kaakkois-Suomen johtokunta nuorentui - Matti Seitsonen ja Janne Kainulainen aloittavat uusina puheenjohtajina

12.2.2019 MTK-Kaakkois-Suomi näkee selvitysmies Reijo Karhisen esityksissä hyviä avauksia

27.3.2019 Maa- ja metsätalous ilmastopolitiikan keskiössä: ainoat elinkeinot, jotka toimivat hiilen sitoijina

12.4.2019 Kaakkois-Suomen viljelijöille ilmastoteot ovat arkipäivää

13.5.2019 Kaakkois-Suomen kilpailukyvyistä huolehdittava

7.2.2019 Maa- ja metsätalouden merkitys energiapolitiikassa

4.7.2019 Maaseutunuorissa vaikuttava Aki Makkonen valittu uudeksi Vuoden Kyläläiseksi

21.8.2019 Intohimoinen asenne ja rautainen ammattitaito auttavat nuorta viljelijää työssään

4.9.2019 Suomalainen ruoka ja sen tekijät ovat päivänsä ansainneet

11.9.2019 Suomalainen ruoantuotanto kestää vertailun - myös vesijalanjäljessä

3.11.2019 Naudan ja nurmen kohtalonyhteys ylläpitää laajasti luonnon monimuotoisuutta linnuista kasvillisuuteen

19.12.2019 Uusi kalastuslaki toi mukanaan omistajan perusoikeuksien merkittäviä heikennyksiä - osakkaiden syytä olla valppaina

20.12.2019 Kotimaista ostoskoriin arjessa ja juhlassa – Maaseutunuorten joulutulet kiittävät kuluttajaa

4.6 Liiton kokoukset

Liiton kevätkokous pidettiin 27.3.2019 Luumäen kunnantalolla. Kokoukseen osallistui 65 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 56 henkeä. Kokouksesitelmän piti MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Liiton syyskokous pidettiin 3.12.2019 ammattiopisto Sampon tiloissa Lappeenrannassa. Kokoukseen osallistui 69 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 59 henkeä. Kokouksesitelmän piti MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen.

4.7 Johtokunnan toiminta

Liiton johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana seitsemän kertaa. Johtokunnan jäsenet osallistuivat aktiivisesti kokouksiin vuonna 2019:

	9.1.	21.2.	8.3.	13.3. sähköpostiko- kous	28.5.	15.8. sähköpostiko- kous	8.10.	13.11.
Juuso Ahvonen	x	x	x	x		x	x	x
Janne Kainulainen	x	x	x	x	x	x	x	
Kari Klaavu	x	x	x		x	x	x	x
Aleksi Kivelä	x		x	x	x	x	x	
Juha Muuronen	x	x	x	x	x	x	x	x
Rauno Pekkola	x	x	x	x	x	x	x	x
Helena Pesonen	x	x	x	x	x	x	x	
Matti Seitsonen		x	x	x	x	x	x	x
Antti Särkkä	x	x	x	x	x	x	x	x
Riitta Torikka	x	x	x	x	x	x	x	x
Petri Hovi MTK:n valtuuskunta	x	x			x		x	
Ville Savelainen MTK:n valtuuskunta								x

4.8 Edustus toimielimissä ja hankkeissa

Maakunnalliset yhteistyöryhmät

- Kymenlaakson liiton yhteistyöryhmä MYR
- Etelä-Karjalan liiton yhteistyöryhmä MYR

- Kymenlaakson liiton ympäristöpoliittinen neuvottelukunta
- ELY-keskuksen viljelijäraati
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen maaseutujaosto
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vesienhoidon yhteistyöryhmä
- Kouvolan lomitushallinnon yhteistoimintaryhmä
- Parikkalan seudun lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Savitaipaleen lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen metsäneuvosto
- Kaakkois-Suomen metsävaliokunta
- Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n maatalouden yhteistyöryhmä
- Maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmä, Pihlajalinna
- Maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmä, Mehiläinen
- ProAgria Etelä-Suomi

Hankkeet

- Virtaa Viljelijälle 31.3.2019 saakka

Muut

- Maanomistajien Arviointikeskus Oy
- Myllykosken tilitoimisto
- ProTalous Oy
- Kouvolan Maatalo Oy
- Viljelystalo Oy
- Harjun Oppimiskeskus
- Lappeen keskusravirata

5. Maaseutunuoret

Maaseutunuorten valiokunnan kevätkokous pidettiin Ylämaan Korupirtillä 9.2. 2019. Kevätkokouksessa valittiin kahdeksan valiokunnan jäsentä työvaliokuntaan, joka piti järjestäytymiskokouksensa heti valiokunnan kokouksen jälkeen. Työvaliokunnan puheenjohtajaksi ja MTK-Kaakkois-Suomen maaseutunuorten puheenjohtajaksi valittiin Juha Muuronen Kaakosta ja varapuheenjohtajaksi Anna-Kaisa Kouvo Savitaipaleelta. Työvaliokunta kokoontui vuoden 2019 aikana kolme kertaa.

Myllymäen perinteinen ulkoilu- ja laskettelupäivä järjestettiin taas tuttuun tapaan maaliskuun alussa. Yhteistyökumppaneina tapahtumassa olivat LähiTapiola, Valtra, HKScan, MetsäGroup ja Ramirent sekä Etelä-Karjalan metsänhoitoyhdistys. Kylmä ja tuulinen sää verotti hieman osallistujamäärää, mutta paikalla oli kuitenkin lähes 200 MTK-Kaakkois-Suomen alueen tuottajayhdistysten jäsentä, joista vähän yli 60 kävi laskettelemassa. Osallistujat saivat jäsenetuna hissilipun paikan päällä. Lisäksi tarjolla oli jäsenille maksutta grillimakkaraa, nokipannukahvia ja munkkeja. Ohjelmassa oli myös mm. mäenlaskukilpailu pulkalla ja valjakkoajelua.

Maaseutunuorten valtakunnalliseen kevätparlamenttiin Helsingissä 27.-28.3. ja Faban Kevätkirjaus -risteilylle 28.-29.3. osallistui mukavasti maaseutunuoria myös Kaakkois-Suomesta.

Maaseutunuorten järjestämä Orastaa! 2019 -kevätretki suuntautui huhtikuun lopussa Etelä-Savoon. Vierailukohteina olivat Kappelin juustola ja Otavan vanha koulutila. Mukana matkassa oli 35 mtk:laista.

Lapsiperheiden suosima kesätapaaminen 'Päivä Tykkimäellä' järjestettiin kesäkuun lopussa. Päivään osallistui ennätysellisen paljon väkeä, peräti 168 henkilöä. Kaikille MTK-Kaakkois-Suomen alueen tuottajayhdistysten jäsenille liitto tarjosi ilmaisen ruokailun Ravintola Raveliinissa sekä rannekkeen alennettuun hintaan.

Elokuussa järjestettiin Kaakkois-Suomen alueen kansanedustajille kummitilatapaaminen Yhteinen Ruokapöytä-keskustelufoorumin jäsenen, Tommi Hasun emolehmi- ja kasvinviljelytilalle Valkealaan. Kansanedustajista paikalla olivat Niina Malm (SDP) ja Ville Kaunisto (kok.). Tapaamisessa käytiin vilkasta keskustelua mm. nykypäivän viljelijän arjesta, yrittäjien jaksamisesta, maanviljelyn tilasta Kaakkois-Suomessa ja ilmastonmuutoksen vaikutuksista.

Maaseutunuorten saunailta järjestettiin mäkievetokisojen yhteydessä Lappeen Harjussa 14.9.

Kuluttajatyötä maaseutunuoret tekivät Lappeenrannan mm. maaseutumarkkinoilla syyskuussa jakamalla uutispuroa. Annoksia meni peräti 600 kappaletta.

SPV-ilta uusille yrittäjille pidettiin Kouvolassa lokakuun lopussa. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 15 henkilöä. Tilaisuus aloitettiin ruokalulla ravintola Nevillessä ja ruokailun jälkeen siirryttiin jäähallille katsomaan jääkiekko-ottelua KooKoo-Jukurit. Yhteistyökumppanina tapahtumassa LähiTapiola.

Valtakunnallinen syysparlamentti järjestettiin 7.-9. marraskuuta Nurmeksessa Bomballa. MTK-Kaakkois-Suomesta osallistui kuusi henkilöä. Torstaina ohjelmassa oli käynti vierailukohteella (John Deere Forestry) sekä illallinen ja drinkkikoulu/allasbileet. Perjantaina oli parlamentin viralliset avajaiset. Päivällä tutustuttiin osuustoimintaan ja illalla vuorossa fiftaribileet. Lauantaina pidettiin tietoisukuja yrittäjille tärkeistä asiakirjoista ja henkilöturvasta sekä tapahtuman päätöspanat.

Maaseutunuorten pikkujoulut järjestettiin marraskuun lopussa karting-ajon merkeissä Kouvolan Formula Centerillä, ja ajoihin osallistui 16 henkilöä. Pikkujouluillallinen nautittiin Kouvolan Vaakunassa, illalliselle osallistui 31 maaseutunuorta.

Valiokunnan syyskokous pidettiin joulukuun alussa Kouvolan Vaakunassa. Kokoukseen osallistui 12 henkilöä. Erovuoroisten edustajien tilalle valiokuntaan valittiin Kiira Ilmarinen (Iitti), Konsta Autio ja Aleks Järvenpää (Lappee) sekä Jari Metso ja Essi Lantta (Kaakko).

Pirkanmaan maaseutunuorten juhlaa oli 14.12. Tampereella. MTK-Kaakkois-Suomea siellä olivat edustamassa Juha Muuronen ja Anni Simola.

Joulutulet sytytettiin Kaakkois-Suomessa 20.12. seuraavilla paikkakunnilla: Anjalankoski, Elimäki, Hamina, Parikkala (Särkisalmi ja Saari), Savitaipale, Virolahti. Samana päivänä Parikkalan maaseutunuoret järjestivät perinteisen kinkun maistatuksen Parikkalan rautatieasemalla.

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1 Maaseutuyrittäjyys

MTK:n eteläisten liittojen maaseutuyrittäjyysvaliokunnan jäseninä Kaakkois-Suomesta ovat olleet Juuso Ahvonen (MTK-Joutseno) ja Jarmo Rautio (MTK-Vuoksi). Kokouksiin on osallistunut myös aluemme edustaja MTK:n elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunnasta, Pekka Vihtonen (MTK-

Lappee). Valiokunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana ja kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita.

MTK laati eduskuntavaaleihin liittyvät vaalitavoitteet, niin ikään laadittiin MTK:n ilmasto-ohjelma ja metsäbiotalouden tavoitteet.

Valiokunnan jäsenet toivat kokouksissa esiin seuraavia näkökulmia, joihin toivottiin lisäpanostuksia:

- Biokaasun tuotanto
- Kilpailulainsäädännön osalta maaseudun pienet yritykset ovat vaikeuksissa. Kilpailutukset ovat usein niin suurina kokonaisuuksina, että maaseudun pienten yritysten on vaikea päästä niihin mukaan.
- Maaseudun pienyritystoiminnan ja erityisesti maatiloilla harjoitettavan yritystoiminnan rahoitus.
- Yrittäjävähennys todettiin tärkeäksi ja se pitää turvata.
- Maatalouden nuoren viljelijän tuen osalta todettiin, että siinä tulorajat ovat aivan liian tiukat ja tuloihin tulisi laskea mukaan kaikki maatilalta saatavat tulot, eli maatalouden tulot, metsätalouden tulot ja muun yritystoiminnan tulot.

Vuoden 2019 aikana lanseerattiin uusia markkinapaikkoja maaseudun yritystoimintaa helpottamaan, mm. KiertoaSuomesta.fi. Markkinapaikan tarkoituksena on saada maatilojen tuotteiden sivuvirroille toimivat markkinat.

MTK on muiden yhteistyökumppaneiden kanssa avannut Kaikki kyytiin -palvelun. Liikennepalvelulainsäädäntö on muuttunut ja se mahdollistaa erilaisten kuljetusten yhdistelemisen. Valiokunta on kokouksissaan keskustellut aiheesta ja esittänyt parannuksia mm. yksityisteiden hoitoon ja perusparannuksiin.

Hallitusohjelma, joka saatiin aikaan kevään aikana, sisältää myös maaseutuyrittäjille suopeita toimenpiteitä, mm. veronkevennyksiä:

- ALV alarajan nosto, voi pehmentää yrittämisen aloittamista
- Start Up-yritysten osakkeista voi vähentää matemaattisen arvon
- Pienyritysten veronkevennys
- Ansiotuloon tehdään inflaatiokorjaukset ja jos suhdanteet vaativat, niin voidaan tehdä ansiotuloverokevennys

Hallitusohjelmaan on kirjattu yrittäjyysstrategian laadinta, tässä työssä myös MTK on mukana.

Kaakkois-Suomen alueella 56 % maatiloista harjoittaa myös muuta yritystoimintaa. Tämän yritystoiminnan tulojen bruttoarvo Kaakkois-Suomessa on 57 miljoonaa euroa. Pääasiallisia toimialoja on koneurakointi, puun tai hakkeen valmistus, elintarvikkeiden jatkojalostus ja matkailu. Lähes puolet eläintiloista suunnittelee eläintuotannon lopettamista vuoteen 2025 mennessä, ja näissä tilanteissa muu yritystoiminta on vaihtoehtona. (Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Maatilojen kehitysnäkymät 2025, Kaakkois-Suomi).

Maaseutuohjelma, josta myös maaseudun yrittäjät voivat hakea rahoitusta mm. investointeihin, myönsi Kaakkois-Suomessa vuonna 2019 yhteensä 20 yritykselle rahoitusta noin 0,9 M €. Pääosa tuesta myönnettiin yritysten investointeihin. Rahoituksella arvioidaan syntyvän n. 25 uutta työpaikkaa.

6.2 Peltokasvit

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus MTK:n eteläisten liittojen peltokasvivaliokunnassa, joka kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. Liiton edustajina valiokunnassa ovat olleet Pekka Helkala (MTK-Lappi) ja Juha Muuronen (MTK-Kaakko). Valiokunta käsittelee kasvinviljelyn ajankohtaisia asioita, vuonna 2019 mm. satonäkymiä, markkinatilannetta, varmuusvarastojen määrää, markkina- ja viennedistämishankkeita ja ajankohtaisia tukiasioita.

Peltokasvivaliokunta kokoontui kesäkokouksessaan litissä Kaislaniemen tilalla. Tilan isäntä Petri Lintukangas esitteli tilan toimintaa valiokunnalle.

Valiokunnan kokouksessa keskusteltiin mm. seuraavista teemoista:

- Sadonkorjuuvelvoitteen mahdollinen palauttaminen voi myös johtaa siihen, että vilja-ala kasvaa.
- Muistutettiin peltokasvivaliokunnan esityksestä, että Suomessa siirryttäisiin yhteen tukialueeseen ja hehtaarikohtaisten tukien osalta tasatukeen, jota alueellinen valiokunta kannattaa.
- Jatkuvasti otettava esille, että kaikkia lohkoja ei kannata ottaa aktiiviviljelyyn.
- Tilojen peltoalasta noin 30 % pitäisi olla muuta kuin viljaa.
- Ruista tulossa runsaasti varastoon, joka voi vaikuttaa myös ensi vuoden hintaan. Rukiilla kuitenkin muita hyviä puolia, mm viljelykierron ja kevätkiireiden osalta.
- Lannoitteiden hinnat nousevat kolmatta vuotta peräkkäin.
- Viljamarkkinoiden tasapainottamiseksi tarvitaan nyt vientikauppoja, koska vientitarvetta on.
- Luomussa 11,3 % Suomen peltopinta-alasta (Kaakkois-Suomessa 14%). Vilja-alaa luomussa on 65 800 ha, mikä on 6,2 % Suomen peltopinta-alasta.
- Keskusteltiin TOS-maksusta, josta taas käydään neuvotteluja. Valiokunta esittää, että TOS-maksuja tulisi alentaa 10 %.
- Keskusteltiin Viljatori.fi-palvelusta. Toistaiseksi käyttö on ollut vähäistä, olisi hyvä kokeilla palvelua ja tehdä tarjouksia. Miten aktiiviviljelijä hyötyy Viljatorin käytöstä?

Valiokunnan toinen kokous pidettiin 15.11. Farmers Grain Export-hankkeen loppuseminaarin yhteydessä.

Seminaarissa käsiteltiin seuraavia asioita:

- FGE-hankkeen toteutuneet toimenpiteet ja tulokset
- Viljakaupan käytännöt
- Laivarahtien käytännöt, hinnoittelu ja vaatimukset
- RuoKasvu-hankkeen tulokset
- Kauran nimisuojaan hakuprosessi
- Kaurastrategian valmistelu

Alueen viljelijät osallistuivat aktiivisesti VYR:in (vilja-alan yhteistyöryhmä) järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin. Näitä oli vuonna 2019 mm. perinteinen viljamarkkinaseminaari, joka järjestettiin helmikuussa Hämeenlinnassa.

Suomessa korjattiin edellisvuotta reilusti suurempi sato. Vuoden 2019 sato oli 4,0 miljardia kiloa eli 46 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Kotimaan tarve on noin 3,0 milj. tonnia. Viljatasetta tarkasteltaessa voidaan todeta, että viime satokauden siirtymä oli suurempi kuin osattiin odottaa. Teollinen käyttö on noin 2,1 milj. t (rehu + elintarvike). Rehuksi menee noin 1,1-1,2 milj. t ja siemeneksi noin 250.000 t/v.

Luomuviljely on laajentunut Suomessa viime vuosina. Kaura on eniten viljelty luomuvilja ja sen sato kasvoi lähes 70 prosenttia. Korjattu noin 77 miljoonan kilon luomukaurasato on 6,5 prosenttia Suomen 1,2 miljardin kilon kaurasadosta.

Vuoden 2019 suotuisissa sääoloissa säilörehusato kasvoi neljänneksen edellisvuodesta.

Ohrasta, kaurasta ja vehnästä saatiin taas useiden heikkojen satovuosien jälkeen keskimääräiset sadat. Ruissadosta osattiin odottaa runsasta vuosi sitten kasvaneen kylvöalan myötä. Ruissato on tänä vuonna neljä kertaa suurempi kuin vuonna 2018.

Viljelykasvien sato ja viljelypinta-alat Kaakkois-Suomessa 2019

Viljelykasvien sato ja viljelyalat 2019	milj.kg	1000ha
vehnä	59	15,8
ruis	8,2	2,2
ohra	89,8	25,2
kaura	80,6	22,9
rypsi&rapsi	2,1	3,0
kumina	0,6	1,0
peruna	5,0	0,3
herne	1,3	0,7
härkäpapu	2,0	1,5
nurmet alle 5v.		41,3
kuiva heinä	23,1	
säilörehu	561,2	
viljelty ala ja kesannot yhteensä		135,6

Lähde: LUKE Tilastotietokanta <https://statdb.luke.fi/>

CAP27-valmistelut ovat meneillään. MTK:n CAP27 lähtökohdat ovat:

- Yksinkertainen politiikka ja riittävä rahoitus kahdessa pilarissa
- Tuotannon säilyttäminen kaikilla EU:n alueilla
- Viljelijän markkina-aseman parantaminen
- Elinkeinon rakennekehitys, nuoret ja elävä maaseutu

Vuoden 2019 lopussa näyttää siltä, että CAP27:n valmistuminen ja toimeenpano siirtyy ainakin vuoden 2021 alkuun.

6.3 Maito

Vuoden 2018 ennätyslämmin kasvukausi tuntui vielä vuonna 2019 maidontuottajien arjessa.

Rehuvarastot olivat monilla tiloilla tyhjillään alkukesään mennessä ja osa tiloista joutui turvautumaan ostorehuun. Kevät vaikutti erittäin lupaavalta tulevan rehusadon osalta koko Kaakkois-Suomessa, mikä realisoituikin laadukkaana ja satotasoiltaan hyvänä ensimmäisenä säilörehusatonä. Ensimmäisen korjuun jälkeen sateita tuli vain kuuroluonteisesti, toisen rehusadon pelasti monin paikoin

rankkanakin tulleet sadekuurot ja maltilliset lämpötilat, jotka eivät polttaneet nurmia edellisen kesän tapaan. Kokonaisuutena kesä oli erittäin vähäsateinen, mutta satotasot pysyivät kuitenkin kohtuullisina eikä edellisen kesän rehupula uusiutunut yhtä laajana.

Alueelle iso uutinen oli vahvasti kaura- ja kastiketuotteisiin erikoistuneen, mutta myös meijeritoiminnassa mukana olevan Kaslinkin myynti Fazer-konsernille.

Vuosi 2019 jäi varmasti historiankirjoihin vuotena, jolloin hiiliviljely ja hiilineutraalius nousivat räväkästi keskusteluun ja käytännön toimiin maidontuotannossa sekä muussa ruoantuotannossa. Valion hiiliviljelijäkoulutus ja lupaus hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä olivat merkittävästi esillä vuoden aikana. Tuottajakentällä koettiin ilmastonmuutoksesta

käytävän keskustelun olevan tuottajia syyllistävää; toivottavasti keskustelu laajenee, saa uusia näkökulmia ja oikeat mittasuhteet tulevina vuosina.

Taulukossa alueen kuntien maidontuotanto vuonna 2019 (tilastoitu yli 1 miljoonan litran tuotanto).

Kunta	milj.ltr
Hamina	3,28
Jitti	4,38
Kouvola	24
Lappeenranta	12,63
Lemi	3,17
Miehikkälä	4,38
Parikkala	13,21
Pyhtää	1,87
Rautjärvi	1,78
Ruokolahti	3,18
Savitaipale	10,86
Taipalsaari	3,62
Virolahti	5,68

Lähde: LUKE Tilastotietokanta <https://statdb.luke.fi/>

Vuoden alussa Valio muutti maidon pitoisuushinnoittelua, uusi hinnoittelu mukaillee paremmin markkinoilta saatavaa arvoa ja oli ensimmäinen pitoisuushinnoittelun muutos pitkiin aikoihin.

Maidon tuottajahinta vaihteli vuoden aikana, alhaisimmillaan se oli 37 snt/l kesäkuukausien aikana, loppuvuonna litrahinta kävi jo 40 sentin paremmalla puolella, mutta laski joulukuussa hiukan sen alle.

Kaakkois-Suomen alueella maitoa tuotettiin 93 M litraa vuoden 2019 aikana. Maidontuottajia alueella oli vajaat 300 tilaa.

MTK:n eteläisten liittojen yhteinen maitovaliokunta (MTK Kaakkois-Suomi, Häme, Uusimaa, SLC, Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pirkanmaa) kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kaakkois-Suomen edustajina kyseisessä valiokunnassa ovat olleet Alekski Kivelä (MTK-Kaakko) ja Riitta Torikka (MTK-Valkeala).

Maitovaliokunta on kokouksissaan käsitellyt seuraavia asioita:

- Ilmastonmuutoksen vaikutus suomalaiseen maidontuotantoon
- RuoKasvu-hankkeen esittely
- Investointien rahoittaminen
- Ympäristökorvauksen muutokset

- CAP27 valmistelu
- Suunnitteilla oleva tukikatto
- Maatalouden ilmastotoimet

Valiokunta antoi loppukesästä kannanoton otsikolla “Kestävän maidontuotannon puolesta”:

Elokuun alussa julkaistun IPCC:n raportin mukaan kiihtyvä maankäytön muutos aiheuttaa merkittävässä määrin aavikoitumista ja ilmakehään vapautuvan hiilen kautta edistää ilmastonlämpenemistä. Metsiä raivataan viljelyalueiksi erityisesti lihantuotannon tieltä maailmalla kasvavan kysynnän vuoksi. Maanosien väliset kauppasopimukset, missä tuotantotavalle ei aseteta vaatimuksia, lisää valtavasti ruuantuotannon kantamaa ilmastotaakkaa.

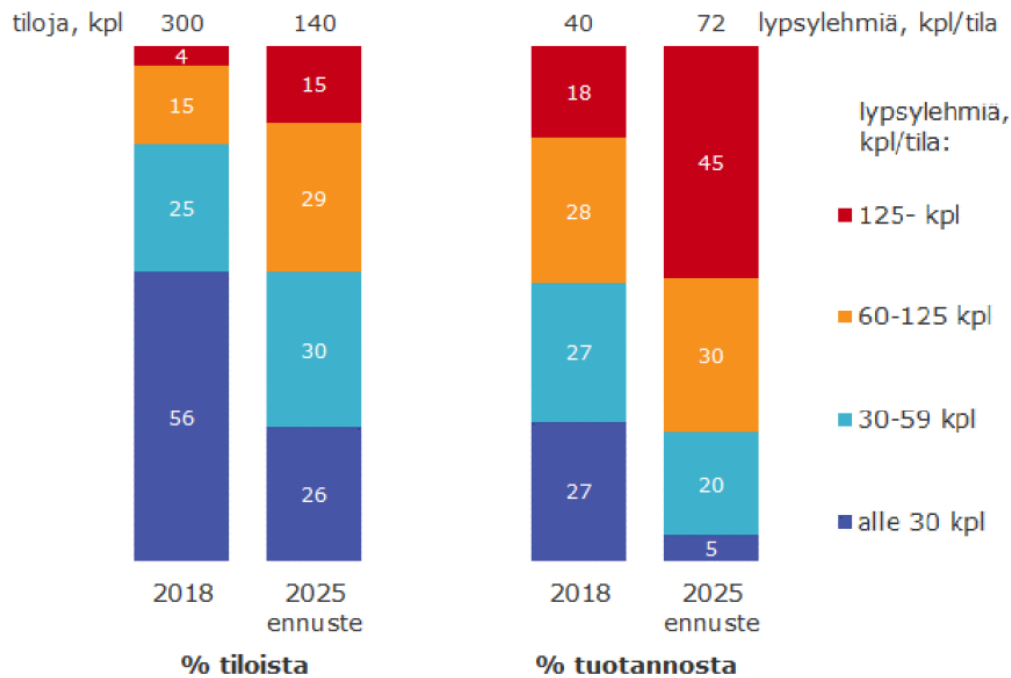
Etelä-Suomen maidontuottajien maitovaliokunta pitää ilmastonsuojelua tärkeänä ja haluaa kiinnittää kuluttajien huomion erityisesti alkuperämerkintöihin. Sillä missä ja miten ruokasi on tuotettu, on merkitystä tuotteen hiilijalanjälkeen. Maitolitrnan hiilijalanjälki on FAO:n vuonna 2015 tekemän tutkimuksen maailmassa 2,5kg, kun se Suomessa on vain 1 kg ja tämä luku on edelleen alentunut viime vuosikymmeninä.

Ilman kotimaista maataloustutkimusta tätä kehitystä ei olisi tapahtunut. Valiokunta haluaakin antaa julkisen kiitoksen kaikesta alan kehittämisen eteen tehdystä työstä erityisesti Luonnonvarakeskukselle, mutta myös lukuisille muille sidosryhmille koulutuksen, jalostuksen ja maatalousteknologian saralla. Tavoite kohti hiilineutraalia maidontuotantoa vaatii vielä paljon työtä, varsinkin maaperän hiilensidontamekanismien paremman tuntemuksen osalta. Pienemmän hiilijalanjäljen lisäksi kotimaisella maidontuotannolla edistetään luonnon monimuotoisuutta. Moni kasvinviljelytila onkin lisännyt perinteisten viljakasvien lisäksi hiiltä ja ravinteita sitovia nurmikasveja mukaan osaksi monipuolista viljelykiertoa. Näillä aloilla tuotettu sato voidaan tarvittaessa hyödyntää märehijöiden avulla takaisin ihmiselle kelpaavaksi ruoaksi tai biokaasuttamalla energiaksi, jolloin pelto säilyy tuottavana.

Kannustimia tilojen väliseen yhteistyöhön tarvitaan vielä lisää. Kasvihuonepäästöjen hillitsemiseksi Etelä-Suomen maidontuottajat kannustavat kuluttajia valitsemaan seuraavalla ostokerralla kotimaista, mahdollisimman lähellä ja kestävästi tuotettua ruokaa. Oli oma ruokavaliio tai täytettävät ruokakriteerit sitten millaisia tahansa, alkuperä kannattaa tarkistaa aina. Aivan erityisesti se kannattaa tehdä maailman ensimmäisenä Suomalaisen ruoan päivänä 4.9.2019.

Maatalouden investointien hakuaktiivisuudessa tapahtui merkittävä muutos kesän valintajaksossa, jossa haettiin useita mittavia navetta- ja muita kotieläinrakennushankkeita. Alueen alkuperäinen myöntökiintiö ei riittänyt kaikkien hankkeiden rahoittamiseen, mikä oli poikkeuksellista Kaakkois-Suomessa. Maa- ja metsätalousministeriön ratkaisu tilanteeseen on se, että EU-osarahoitteiset kotieläinrakennusinvestoinnit siirretään kokonaan rahoitettaviksi kansallisella rahoituksella (MAKERA).

Maitotilojen tuotantorakenne / Kaakkois-Suomi

Lähde: Kantar TNS Agri Oy -Maatilojenkehitysnäkymät 2025 Kaakkois-Suomessa

6.4 Liha

Alueella on edelleen huolestuneina seurattu julkista keskustelua ravitsemuksesta ja ennen kaikkea sen kohdistumisesta lihan kulutukseen. Kuluttajatapahtumissa onkin tuotu tietoa kotimaisen lihan ympäristövaikutuksista, vaikutuksista aluetalouteen ja eläinten hyvinvoinnin eteen tehtävästä työstä suomalaisilla kotieläintiloilla.

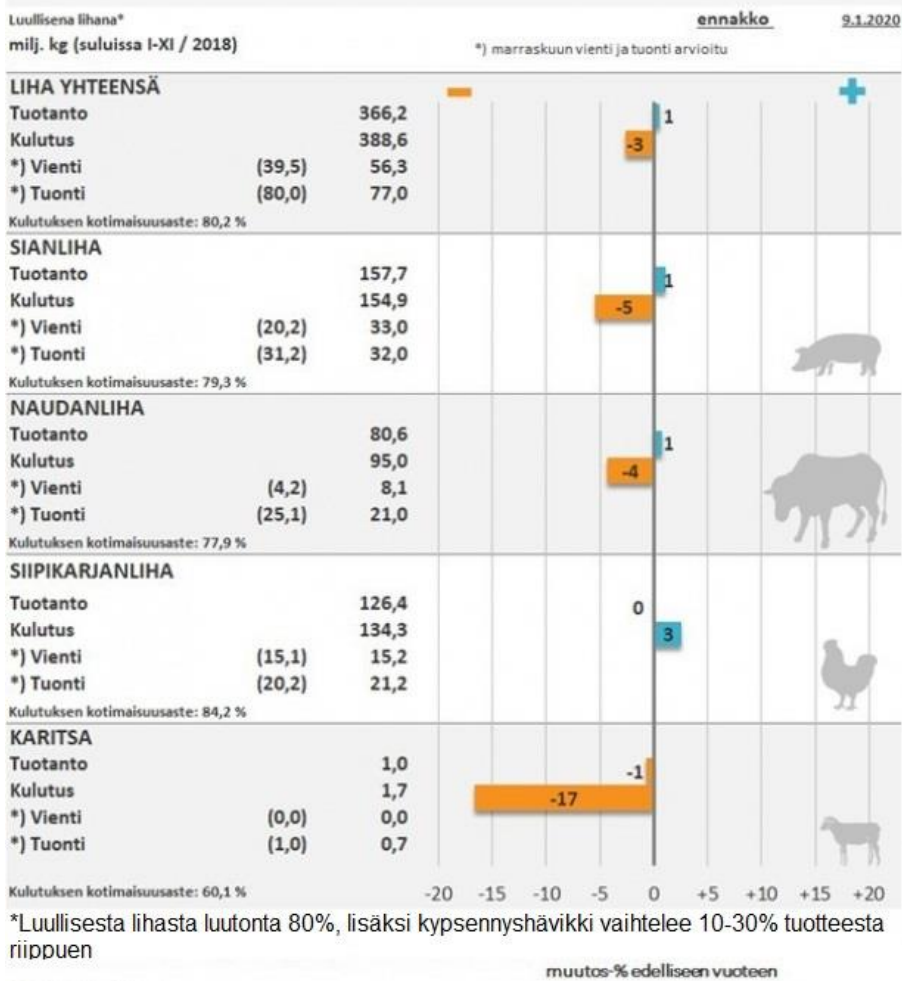
Lihantuotannon ennustetaan pienenevän vuoden 2019 aikana koko maassa, samalla kulutuksen arvioidaan kasvavan tai pysyvän ennallaan. Kulutuksen kasvu koskee pääasiassa siipikarjan lihaa ja kulutuksen lasku sianlihaa.

Lihantuotantomäärät verrattuna edellisvuoteen vuonna 2019 (ennakko, koko maa):

- Naudanlihan tuotanto: + 1 %
- Sianlihan tuotanto: + 1 %
- Siipikarjanlihan tuotanto: +3 %

Lähde: https://stat.luke.fi/lihantuotanto-vuosi-2019_fi

LIHABAROMETRI TAMMI-MARRASKUU 2019

*Luullisesta lihasta luutonta 80%, lisäksi kypsennysvähvikki vaihtelee 10-30% tuotteesta riippuen

KANTAR Kantar TNS Agri Oy

Maidontuotannon lopettavista tiloista Kaakkois-Suomessa 7 prosenttia suunnittelee siirtyvänsä emolehmätuotantoon vuoteen 2025 mennessä. Tämä tarkoittanee kasvua alueen naudanlihantuotannolle. (Lähde: Kantar TNS, Maatilojen kehitysnäkymät 2025, Kaakkois-Suomi).

Sianlihantuotanto Kaakkois-Suomessa vähenee edelleen. Kaakkois-Suomessa on useita sianlihan tuotantoyksiköitä, jotka toimittavat lihaa suoraan vähittäiskauppoihin tai jalostavat itse tuotteitaan paikallisiin kauppoihin. Sianlihan vienti kasvoi kuluvan vuoden aikana, arviolta 20 % tuotetusta lihasta suuntautui vientiin. Salmonellatapausten huolestuttava lisääntyminen maassa aiheuttaa huolta, tautia ei kuitenkaan tavattu merkittävässä määrin Kaakkois-Suomen alueella.

Sianlihantuotannolle uhkaa aiheuttaa afrikkalaisen sikaruton leviäminen lähemmäs Suomen rajaa, tauti riehuu hallitsemattomana Aasiassa ja leviää myös Euroopassa.

Lammastilojen lukumäärä on tasaisesti kasvanut alueella jo usean vuoden ajan. Lampaanlihan markkinointi tiloilta toteutuu yhä useammin suoramyyntin kautta.

Alueen kananmunantuottajat toimittavat tuotantonsa suoraan kauppoihin tai myyvät suoraan tilalta kuluttajille.

MTK-Kaakkois-Suomen edustajina MTK:n eteläisten liittojen lihavaliokunnassa ovat toimineet Janne Kainulainen (MTK-Parikkala) ja Ville Savelainen (MTK-Iitti). Valiokunta on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa.

Valiokunta on kokouksissaan käsitellyt lihantuotannon ajankohtaisia aiheita, mm. seuraavia:

- Tuottajaorganisaatiot Suomessa, niiden mahdollisuudet
- Ajankohtaiset lihakatsaukset
- CAP27 valmistelut
- MTK:n verkostojen toiminta
- E-merkin käyttöönotto
- Postilakon vaikutukset eläinten merkitsemiseen (kannanotto)

6.5 Luomu

Luomutuotanto jatkaa vahvaa kasvua Kaakkois-Suomessa, luomuvalvottuja tiloja oli vuonna 2019 291 kpl. Peltoa on luomutuotannossa 20 860 ha eli 15,3% Kaakkois-Suomen peltoalasta, luomu-kotieläin-tiloja on 48 kpl. Luomutilojen keskimääräinen koko on keskimääräistä suurempi, 71,9 ha.

Luomutuotteiden markkinat jatkaa tasaista kasvua. Tuottajahinnat pysyivät samassa tasossa ja joissain tuotteissa on ollut selkeätä laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Puhdaskauran kysyntä kasvoi, iso osa luomukaurasta viedään Keski-Eurooppaan.

Suosituin kasvi luomutiloilla on nurmi, sitä on n. 35% luomualasta. Puitavista kasveista suosituin on kaura, lähes 3000 ha. Muita viljoja ja hernettä ja härkäpapua viljeltiin yhteensä saman verran kuin kauraa, lisäksi jonkun verran rypsiä.

Luomukotieläimistä suosituin on muniva kana, mehiläisiä on lukumääränä enemmän, pesiä on 48 kpl luomuvalvonnassa. Muut luomueläimet ovat märehitjöitä, Kaakkois-Suomessa ei ole yhtään luomusiikalaa.

Kaakkois-Suomessa alkoi vuoden lopulla Luomu Lento-hanke, jonka ohjausryhmän toimintaan liiton edustajat ovat aktiivisesti osallistuneet. Hankkeen tavoitteena on lisätä luomutuotantoa ja saada lisää luomutuotteita kauppoihin ja julkisiin ravitsemuspalveluihin.

6.6 Ympäristö- ja maapolitiikka

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus MTK:n eteläisten liittojen (MTK-Häme, MTK-Uusimaa, SLC, MTK-Kaakkois-Suomi) ympäristö- ja maankäyttövaliokunnassa. Valiokunnan jäsenenä vuonna 2019 olivat Aleksi Kivelä (MTK-Kaakko) ja Antti Suonio (MTK-Lemi). Valiokunta kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa ja kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- FSC kontrolloitu puu ja HCV-alueet
- Sähkölinjat ja maanvuokrasopimukset
- MTK:n ilmastolinjaukset ja ilmastokestävä viljely
- Maakuntien ympäristö/maapoliittiset asiat, mm. Kaavoitus
- Lunastuslaki
- Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus
- Jätevesiuudistus
- Biodiversiteettistrategioiden tulevaisuus
- Uhanalaisuusarvioinnit

- MTK:n linjaukset luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta yksityismailla (metsät, suot, maatalousympäristöt)
- Päästökauppa ja ilmastoasiat

MTK-Kaakkois-Suomella on edustajia Kymenlaakson maakuntaliiton ympäristöpoliittisessa neuvottelukunnassa (Matti Seitsonen, MTK-Anjalankoski) ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vesienhoidon yhteistyöryhmässä (Juha Muuronen, MTK-Kaakko ja Kari Klaavu, MTK-Kymi-Pyhtää), joissa käsitellään alueen ympäristön tilaa ja kehitysnäkymiä. MTK-Kaakkois-Suomi on aktiivisesti osallistunut myös Kouvolan kaupungin ympäristöohjelman ja maakuntakaavan valmisteluun.

MTK-Kaakkois-Suomi on antanut lausuntoja mm. seuraavista alueella kuultavana olevista kaavoista ja suunnitelmista:

Lausunto Etelä-Karjalaan perustettavista luonnonsuojelualueista

Lausunto Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmaluonnoksesta

Lausunnot Kymenlaakson maakuntakaava 2040 luonnoksesta ja ehdotuksesta

Lausunto Kouvolan kaupungin ympäristöohjelmasta

Lausunto Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksesta

Lausunto Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotuksesta

Metsävaliokunnan lausunto Hiilineutraali Kymenlaakso-suunnitelmasta

Lausunto Etelä-Karjalan 2.vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Lausunto Hiilineutraali Kymenlaakso-suunnitelmasta

Lausunto Kymenlaakson sähköverkko Oy:n voimajohtohankkeesta (yhteistyössä MTK-Uusimaa, MTK-Häme)

6.7 Sosiaalipolitiikka

MTK-Kaakkois-Suomen hallinnoima Virtaa Viljelijälle-viljelijöiden hyvinvointihanke päättyi maaliskuun lopussa. Hankkeen toiminta siirtyi Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melan Välitä Viljelijästä-projektin haltuun, hankepäällikkö Anni Kekki jatkaa vastaavaa toimintaa Kaakkois-Suomen alueella edelleen. Hankkeen toiminta jatkuu entisellään painottuen viljelijöiden ja hankepäällikön yhteistyöhön erilaisiin elämäntilanteisiin liittyen.

Virtaa Viljelijälle-hanke järjesti keväällä 2019 hyvinvointipäivän Imatran kylpylässä, tilaisuuteen osallistui 50 viljelijää. Päivän teemana oli muutos ja siihen varautuminen. Virtaa Viljelijälle-hanke kokosi myös yhteystietolistan alueen auttavista tahoista Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa. Listaa on jaettu MTK-Kaakkois-Suomen tilaisuuksissa ja liiton nettisivujen kautta.

Melan Välitä Viljelijästä-hanke on koonnut maa- ja metsätalouden sidosryhmille suunnattuja kokouksia, joissa eri tahot pääsevät keskustelemaan viljelijöille suunnatuista palveluista ja niiden toimivuudesta. Samalla sidosryhmät luovat kontakteja toisiinsa.

MTK-Kaakkois-Suomen edustajina eteläisten liittojen Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunnassa ovat vuonna 2019 olleet Helena Pesonen (MTK-Vuoksi) ja Riitta Torikka (MTK-Valkeala). Valiokunta kokouksi kaksi kertaa vuoden aikana, otti kantaa lomituspalvelujen toimivuudesta ja tiedotti syksyllä

toteutetun kyselyn tuloksista julkisuuteen. Kokouksissaan valiokunta käsitteli lomitusasioita ja työterveyshuollon palvelujen muutosta ja toimivuutta.

Kotieläintilojen yrittäjille toimivaksi jaksamisen tukitoimeksi koetaan edelleen lomitusjärjestelmä. Järjestelmän toimivuus onkin elintärkeää. MTK:n eteläisten liittojen (Kaakkois-Suomi, Häme, Uusimaa, SLC) syksyllä tekemän kyselyn mukaan yrittäjät ovat huolissaan lomitusjärjestelmän tulevaisuudesta. Järjestelmän toimivuuden kannalta keskeisimpiä huolenaiheita on lomittajien ammattitaito ja sen ylläpito, riittävä lomittajamäärä, sijaisapujen toimivuus ja tilojen välinen oikeudenmukaisuus lomien järjestelyissä. Kaakkois-Suomen alueella toimii kolme lomitushallinnon yksikköä (Savitaipale, Kouvola, Parikkala), yrittäjien toiveena on näiden yksiköiden yhdenmukainen toiminta. Kyseisten hallinnon yksiköiden toimintaan vaikutetaan lomitussyhteistyöryhmissä, joihin kuuluu MTK:n edustajina useita alueen kotieläintuotannon yrittäjiä. Yhteistyöryhmät kokoontuvat pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa.

Sote-uudistuksen kariuduttua lomitussääntöjen valmistelutyö jäi odottamaan jatkovalmistelua. Tällä hetkellä lomituspalvelut toimeenpannaan nykyisen lomitussääntöjen pohjalta. Hallitusohjelmassa on kirjaus lomitussääntöjen uudistamisesta ja siihen liittyvää valmistelua MTK:ssa on tehty. Lain uudistaminen jatkuu vuoden 2020 puolella.

Maatalouslomituksen hallinnoijana toimii Mela. Mela esitti loppusyksystä alueiden lomitushallinnon yksiköille kyselyn, jossa tiedusteltiin mahdollisuuksia hallintoalueiden laajentamiseen nykyisestä. Melan tavoitteena on noin 50 000 lomapäivää hallinnoivat yksiköt.

	Vuosilomapäivät
yhteensä	35 661
Kouvola	17 829
Savitaipale	8 371
Parikkala	9 461

Kaakkois-Suomen viljelijöiden työterveyshuoltoon sitoutumisprosentti on maan keskitasoa (29%). Selvästi eniten työterveyshuollon palveluja käyttävät kotieläintilat.

	Kymenlaakso	Etelä-Karjala	yhteensä
MYEL-vakuutetut	1 838	1 452	3 290
Työterveyshuoltoon liittymis-%	35	21	29

Työterveyshuoltoon liittyviä asioita on käsitelty alueellisissa yhteistyöryhmissä, joissa on ollut edustettuna työterveyspalveluiden tuottajat, lomitushallinto sekä tuottajayhdistysten ja -liiton edustajia ja muita sidosryhmien edustajia. Työterveyspalveluiden tuottajaorganisaatioiden jatkuvat fuusiot ja keskittyminen uusille toimijoille on monen tuottajan näkemyksen mukaan parantanut palveluja, mutta myös nostanut palvelusta maksettavia hintoja. Tulevaisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että palvelun tuottajat tuntevat maatalouselinkeinon toiminnan ja viljelijät kokevat palvelut heille sopiviksi ja asiantunteviksi.

MTK-Kaakkois-Suomi on tiedottanut vuoden aikana järjestettävistä kuntoutuskursseista ja tuetuista lomista, jotka on suunniteltu nimenomaan viljelijöiden tarpeita kuunnellen.

7. Liiton talous

Dokumentit ovat toimintakertomuksen liitteenä.

8. Jäsenpalvelut

MTK-Kaakkois-Suomella on edustajat eteläisten liittojen (Häme, Uusimaa, Kaakkois-Suomi, SLC) jäsenpalveluvaliokunnassa ja Matti Seitsonen edustaa liittoa keskusliiton vastaavassa valiokunnassa. Valiokunnat ovat kokoontuneet vuoden aikana 2-4 kertaa ja kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia jäsenpalveluihin liittyviä teemoja.

MTK:n järjestöuudistuksen valmistelu tuo mukanaan muutoksia myös jäsenpalveluihin. Järjestöremontin tavoitteet; jäsenmaksuremontti, toiminnan kehittäminen ja jäsenpalvelujen kehittäminen. Sähköisiä palveluja on jo nyt otettu käyttöön (mm. viljatori.fi, toitasuomesta.fi) ja uusia kehitelään jatkuvasti. MTK:n nettisivu-uudistus saatiin valmiiksi vuoden 2019 aikana. Meneillään on myös koulutus- ja viestintästrategioiden laatiminen, josta osana edellä mainittu mtk.fi-uudistus. Koulutusstrategia valmistuu vuoden 2020 aikana ja sen tavoitteena on tukea MTK:n tulevaisuusasiakirjan linjauksien toteutumista: 1) vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja 2) markkinoilla on mahdollisuuksia (yrittäjyyttä tukevat taidot) 3) uutta potkua järjestön toimintaan.

MTK:ssa on meneillään myös järjestön kehittämissuunnitelman laatiminen. Suunnitelman lähtökohdiana on kysymys; Miten järjestö ja yhdistykset pysyvät elinvoimaisena nyt ja tulevaisuudessa? Kehittämissuunnitelmaa laaditaan laajassa yhteistyössä keskusliiton, liittojen ja luottamushenkilöiden kesken. Kehittämissuunnitelma on toiminnan kehittämisosuutta. MHY tekee omaa kehittämissuunnitelmaa yhteistyössä MTK:n kanssa.

MTK-Kaakkois-Suomi on viestinyt vuoden aikana jäsenilleen ajankohtaisista jäsenpalveluvaliokunnan asioihin liittyvistä päätöksistä, tapahtumista ja koulutuksista sähköpostitse, kirjepostina ja lehti-ilmoituksin. Liitolla on myös Facebook -sivut, joiden kautta jäsenet saavat ajankohtaista tietoa tapahtumista.

Jäsenedut

Lisätietoa internet-sivuilta:

<http://www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut>

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/web/mtk-kaakkois-suomi/jasenedut>

<https://www.mtkhankinnat.fi/>

9. Liiton johtokunnan 2020 yhteystiedot

Liiton johtokunta järjestäytyi tammikuun 2020 kokouksessaan. Vuoden 2020 johtokunnan puheenjohtajat ja jäsenet ovat seuraavat:

Matti Seitsonen, puheenjohtaja	puh. 0500 753 763
Janne Kainulainen, varapuheenjohtaja	puh. 050 309 4805
Juuso Ahvonen, jäsen	puh. 050 505 5008
Aleksi Kivelä, jäsen	puh. 040 755 0413
Kari Klaavu, jäsen	puh. 0400 983 554
Juha Muuronen, jäsen	puh. 040 507 8341
Rauno Pekkola, jäsen, maaseutuyrittäjävastaava	puh. 040 701 4226
Anni Simola, jäsen, maaseutunuorten edustaja	puh. 050 499 4092
Antti Särkkä, jäsen	puh. 050 356 6997
Riitta Torikka, jäsen	puh. 050 541 0411
Petri Hovi, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 0400 759 625
Helena Pesonen, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 040 760 2735
Ville Savelainen, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 0400 754 514
Jouni Aalto, MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	puh. 050 527 8670
Pekka Kärkäs, MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	puh. 050 352 4463